

2024/2019

12.8.2024.

UREDBA (EU, EURATOM) 2024/2019 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 11. travnja 2024.

o izmjeni Protokola br. 3 o Statutu Suda Europske unije

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 256. stavak 3. te članak 281. drugi stavak,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a osobito njegov članak 106.a stavak 1.,

uzimajući u obzir zahtjev Suda,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske komisije ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2015/2422 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ Sud je 14. prosinca 2017. podnio Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji izvješće o mogućim promjenama u podjeli nadležnosti za odlučivanje o prethodnim pitanjima iz članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije (UFEU). U tom je izvješću Sud zauzeo stav da, u tom trenutku, nije bilo potrebno predložiti promjene u pogledu načina postupanja sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju iz članka 267. UFEU-a. Međutim, u tom je istom izvješću istaknuo da se ne bi mogao isključiti naknadni prijenos nadležnosti za odlučivanje o prethodnim pitanjima na Opći sud u određenim posebnim područjima ako bi to, zbog broja i složenosti zahtjeva za odlučivanje o prethodnim pitanjima upućenih Sudu, nalagalo dobro sudovanje. Osim toga, takav prijenos odgovara volji autorâ Ugovora iz Nice, kojima je cilj bio povećati učinkovitost pravosudnog sustava Unije predviđajući mogućnost sudjelovanja Općeg suda u postupanju s takvim zahtjevima.
- (2) Prema statističkim podacima Suda povećava se i broj neriješenih predmeta u vezi sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju i prosječno vrijeme rješavanja tih predmeta. Budući da se zahtjevi za odlučivanje o prethodnim pitanjima odluku moraju brzo obraditi kako bi nacionalni sudovi mogli zajamčiti pravo na djelotvoran pravni lijek, potrebno je razmotriti trenutačnu situaciju. Ta situacija ne može se pripisati samo velikom godišnjem broju zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju povodom kojih se pred Sudom pokreće postupak, nego i velikoj složenosti i osobitoj osjetljivosti sve većeg broja pitanja koja mu se upućuju. Kako bi se Sudu omogućilo da nastavi ispunjavati svoju zadaću zaštite i jačanja jedinstva te dosljednosti prava Unije, te kako bi se osigurala najviša kvaliteta odluka Suda, potrebno je radi dobrog sudovanja iskoristiti mogućnost predviđenu u članku 256. stavku 3. prvom podstavku UFEU-a i prenijeti na Opći sud nadležnost za provođenje postupka i odlučivanje o prethodnim pitanjima upućenima na temelju članka 267. UFEU-a u posebnim područjima utvrđenima Statutom Suda Europske unije („Statut“).
- (3) Prijenos dijela nadležnosti za odlučivanje o prethodnim pitanjima na Opći sud trebao bi omogućiti Sudu da više vremena i sredstava posveti ispitivanju najsloženijih i najosjetljivijih zahtjeva za odlučivanje o prethodnim pitanjima i da, u tom okviru, poboljša dijalog s nacionalnim sudovima, među ostalim, većim korištenjem mehanizmom predviđenim člankom 101. Poslovnika Suda, koji mu omogućuje da od suda koji je uputio zahtjev zatraži pojašnjenja u roku koji odredi Sud, dodatno uz podneske ili pisana očitovanja zainteresiranih osoba iz članka 23. Statuta.
- (4) U tim okolnostima i budući da se od Suda sve više zahtijeva da u predmetima u vezi sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju odlučuje o ustavnim pitanjima ili pitanjima povezanim s ljudskim pravima i s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), trebalo bi povećati transparentnost i otvorenost sudskog postupka.

⁽¹⁾ Mišljenje od 14. ožujka 2023. (COM(2023)0135).

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 27. veljače 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 19. ožujka 2024.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2015/2422 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Protokola br. 3 o Statutu Suda Europske unije (SL L 341, 24.12.2015., str. 14.).

U tu svrhu i ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (*), Statut bi trebalo izmijeniti kako bi se omogućila objava podnesaka ili pisanih očitovanja koje je podnijela zainteresirana osoba iz članka 23. Statuta na internetskoj stranici Suda Europske unije u razumnom roku nakon okončanja postupka, osim ako ta osoba uloži prigovor na objavu vlastitih pisanih podnesaka te će se u tom slučaju na istoj internetskoj stranici navesti da je takav prigovor podnesen. Takvim objavljivanjem povećat će se odgovornost i ojačati povjerenje u Uniju i u pravo Unije.

- (5) Nakon reforme pravosudne okvira Unije koja je proizašla iz Uredbe (EU, Euratom) 2015/2422 Opći sud sada može podnijeti povećanje radnog opterećenja koje će uslijediti iz tog prijenosa nadležnosti za odlučivanje o prethodnim pitanjima u posebnim područjima. Budući da je radno opterećenje Općeg suda ipak usko povezano s razvojem aktivnosti Unije, trebalo bi osigurati da Opći sud ostane sposoban u potpunosti izvršavati svoje ovlasti sudskog nadzora u odnosu na institucije, tijela, urede i agencije Unije.
- (6) Radi pravne sigurnosti, ključno je da područja u kojima je nadležnost za odlučivanje o prethodnim pitanjima dodijeljena Općem sudu budu jasno definirana i dovoljno odvojiva od drugih područja. Osim toga, također je važno da su to područja u kojima je razvijena opsežna sudska praksa Suda kojom se Opći sud može voditi u izvršavanju svoje nadležnosti za odlučivanje o prethodnim pitanjima.
- (7) Ta posebna područja trebalo bi ujedno odrediti uzimajući u obzir potrebu da se Sudu olakša teret razmatranja dovoljno velikog broja predmeta u vezi sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju kako bi to imalo stvaran učinak na njegovo radno opterećenje.
- (8) Upravo bi na temelju tih kriterija trebalo odrediti posebna područja u kojima se nadležnost za odlučivanje o prethodnim pitanjima dodjeljuje Općem sudu. Uzimajući u obzir prirodu prava Unije koje se stalno razvija, trebalo bi ih odrediti oslanjajući se na uobičajeni način upućivanja na ta posebna područja. Kako bi se osiguralo da se mogu uz potrebnu pravnu sigurnost određivati i ubuduće, unatoč razvoju prava Unije u tim posebnim područjima, važno je uzeti u obzir pitanja koja su obično obuhvaćena tim posebnim područjima u trenutku donošenja ove Uredbe.
- (9) Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost, trošarine, Carinski zakonik i razvrstavanje robe u carinsku tarifu na temelju kombinirane nomenklature ispunjavaju kriterije prema kojima bi ih se smatralo posebnim područjima u smislu članka 256. stavka 3. prvog podstavka UFEU-a. Ta područja obuhvaćaju, u trenutku donošenja ove Uredbe, pitanja kao što su određivanje porezne osnovice za procjenu poreza na dodanu vrijednost ili uvjeta za oslobođenje od plaćanja tog poreza; tumačenje općih aranžmana za trošarine i okvira koji se odnosi na trošarine na alkohol, alkoholna pića, duhan, energente i električnu energiju; elementi na temelju kojih se uvozne ili izvozne carine primjenjuju u kontekstu trgovine robom, kao što su zajednička carinska tarifa, podrijetlo i carinska vrijednost robe; uvozni i izvozni postupci, uključujući nastanak, utvrđivanje i prestanak carinskog duga; posebni carinski postupci, sustav oslobođenja od carina, kao i tumačenje posebnih tarifnih brojeva i kriterija za razvrstavanje određene robe u kombiniranu nomenklaturu iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 (†).
- (10) Odšteta i pomoć putnicima u slučaju kašnjenja ili otkazivanja usluga prijevoza ili u slučaju uskraćenog ukrcaja putnicima ispunjavaju kriterije prema kojima bi ih se smatralo posebnim područjem u smislu članka 256. stavka 3. prvog podstavka UFEU-a i obuhvaćaju pitanja koja su u trenutku donošenja ove Uredbe uređena uredbama (EZ) br. 261/2004 (‡), (EU) br. 1177/2010 (¶), (EU) br. 181/2011 (§) i (EU) 2021/782 (¶) Europskog parlamenta i Vijeća.

(*) Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

(†) Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

(‡) Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcaja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL L 46, 17.2.2004., str. 1.).

(¶) Uredba (EU) br. 1177/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o pravima putnika kada putuju morem ili unutarnjim plovnicama i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 334, 17.12.2010., str. 1.).

(§) Uredba (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u autobusnom prijevozu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 55, 28.2.2011., str. 1.).

(¶) Uredba (EU) 2021/782 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prijevozu (SL L 172, 17.5.2021., str. 1.).

Isti su kriteriji ispunjeni i u pogledu sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u trenutku donošenja ove Uredbe uređenog Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾ i aktima donesenima na temelju te direktive.

- (11) Imajući u vidu materijalni kriterij koji se primjenjuje na podjelu nadležnosti između Suda i Općeg suda za odlučivanje o prethodnim pitanjima, važno je radi pravne sigurnosti i brzine postupanja da sudovi koji upućuju zahtjeve nisu oni koji odlučuju o tome koji je sud nadležan za provođenje postupka i odlučivanje o njihovom zahtjevu za odlučivanje o prethodnom pitanju. Stoga bi se svaki zahtjev za odlučivanje o prethodnom pitanju trebao podnijeti Sudu, koji bi u skladu s pravilima koja su detaljno navedena u njegovu Poslovniku trebao utvrditi je li zahtjev obuhvaćen isključivo jednim od posebnih područja određenih Statutom, ili više njih, i slijedom toga treba li se proslijediti Općem sudu.
- (12) Sud bi trebao i dalje odlučivati o zahtjevima za odlučivanje o prethodnim pitanjima koji se, iako povezani s posebnim područjima u pogledu kojih je nadležnost za odlučivanje o prethodnim pitanjima ovom Uredbom dodijeljena Općem sudu, odnose i na druga područja, s obzirom na to da člankom 256. stavkom 3. prvim podstavkom UFEU-a nije predviđena mogućnost prenošenja nadležnosti na Opći sud za odlučivanje o prethodnom pitanju u drugim područjima koja nisu posebna područja.
- (13) Pravo da zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj temeljno je pravo zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje. Stoga bi u samom Statutu trebalo jasno navesti da će Sud zadržati nadležnost ako iz zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju proizlaze neovisna pitanja tumačenja primarnog prava, međunarodnog javnog prava, općih načela prava Unije ili Povelje, s obzirom na njihovu horizontalnu prirodu, čak i ako pravni okvir glavnog postupka je obuhvaćen jednim ili više posebnih područja u pogledu kojih je nadležnost za odlučivanje o prethodnim pitanjima ovom Uredbom dodijeljena Općem sudu.
- (14) Nakon prethodne analize i nakon saslušanja potpredsjednika Suda i prvog nezavisnog odvjetnika, predsjednik Suda trebao bi obavijestiti tajništvo o tome treba li zahtjev za odlučivanje o prethodnom pitanju proslijediti Općem sudu ili ga treba uputiti općoj sjednici na kojoj sudjeluju svi suci i nezavisni odvjetnici Suda na daljnju analizu. U interesu dobrog i brzog sudovanja, postupak procjene treba li zahtjev proslijediti Općem sudu trebalo bi provesti u roku koji ne prelazi ono što je strogo nužno, uzimajući u obzir prirodu, trajanje i složenost predmeta.
- (15) U interesu pravne sigurnosti i veće transparentnosti sudskih postupaka, Sud ili Opći sud trebali bi u svojim odlukama o prethodnim pitanjima kratko obrazložiti svoju nadležnost za provođenje postupka i odlučivanje o prethodnom pitanju. Sud bi, k tome, trebao objaviti i redovito ažurirati popis primjera koji prikazuju primjenu članka 50.b Statuta kako je umetnut ovom Uredbom o izmjeni.
- (16) Opći sud odlučit će o pitanjima nadležnosti ili dopuštenosti koja su izričito ili prešutno istaknuta u zahtjevu za odlučivanje o prethodnom pitanju koji mu je proslijeđen.
- (17) U članku 54. drugom stavku Statuta utvrđuje se da, ako Opći sud utvrdi da nije nadležan provoditi postupak i odlučivati u predmetu, taj predmet treba uputiti Sudu. Ista obveza trebala bi se primjenjivati u slučaju da Opći sud pri razmatranju zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju koji mu je proslijeđen utvrdi da zahtjev ne ispunjava kriterije utvrđene u članku 50.b prvom stavku Statuta kako je umetnut ovom Uredbom o izmjeni.
- (18) Nadalje, Opći sud može, u skladu s člankom 256. stavkom 3. drugim podstavkom UFEU-a, uputiti Sudu predmet iz svoje nadležnosti, ali koji zahtijeva odluku od načelnog značenja, koja bi mogla utjecati na jedinstvo ili dosljednost prava Unije.
- (19) Kako bi se nacionalnim sudovima i zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta pružila jamstva ista kao ona koja pruža Sud, Opći sud trebao bi donijeti postupovna pravila istovjetna onima koja Sud primjenjuje prilikom postupanja sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnim pitanjima, osobito u pogledu imenovanja nezavisnog odvjetnika. Suci Općeg suda trebali bi iz vlastitih redova izabrati članove koji će obavljati dužnosti nezavisnog odvjetnika, na razdoblje od tri godine koje se može produžiti. U razdoblju u kojem ti članovi obavljaju dužnosti nezavisnog odvjetnika, oni ne bi smjeli zasjedati kao suci u predmetima uređenima člankom 267. UFEU-a. Osim toga, kako bi se osigurala njegova odnosno njezina neovisnost, nezavisni odvjetnik kojemu je dodijeljen određeni zahtjev za odlučivanje o prethodnom pitanju trebao bi pripadati vijeću različitom od onoga kojem je taj zahtjev bio dodijeljen.

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

- (20) S obzirom na posebnosti postupka odlučivanja o prethodnom pitanju u odnosu na izravne tužbe za koje je nadležan Opći sud, zahtjeve za odlučivanje o prethodnim pitanjima primjereno je dodijeliti vijećima Općeg suda određenima u tu svrhu.
- (21) Usto, radi očuvanja, među ostalim, dosljednosti odlučivanja Općeg suda o prethodnim pitanjima i radi dobrog sudovanja, trebalo bi predvidjeti vijeće Općeg suda srednje veličine, između sudskog vijeća od pet sudaca i velikog vijeća. S obzirom na povećane odgovornosti Općeg suda uvedene ovom Uredbom, država članica ili institucija Unije kao stranka u postupku trebala bi moći zatražiti sazivanje takvog vijeća srednje veličine kada je pred Općim sudom pokrenut postupak na temelju članka 267. UFEU-a.
- (22) Prema statističkim podacima Suda, protiv odluka Općeg suda podnosi se velik broj žalbi. Kako bi se održala učinkovitost žalbenog postupka i omogućilo Sudu da se usredotoči na žalbe kojima se otvaraju važna pravna pitanja, trebalo bi proširiti mehanizam prethodnog dopuštenja žalbi, uz osiguravanje da su ispunjeni zahtjevi svojstveni djelotvornoj sudskoj zaštiti.
- (23) Mehanizam prethodnog dopuštenja žalbi trebalo bi proširiti na žalbe čiji je predmet odluka Općeg suda koja se odnosi na odluku neovisnog žalbenog vijeća tijela, ureda ili agencije Unije koja je na dan 1. svibnja 2019. imala takvo neovisno žalbeno vijeće, ali još nije navedena u članku 58.a Statuta. Takve se žalbe odnose na predmete koji su već dvaput razmatrani, najprije na razini neovisnog žalbenog vijeća, a zatim na razini Općeg suda, iz čega proizlazi da je pravo na djelotvornu sudsku zaštitu u potpunosti zajamčeno.
- (24) Mehanizam prethodnog dopuštenja žalbi trebalo bi proširiti i na sporove koji se odnose na izvršenje ugovora koji sadržavaju arbitražnu klauzulu, u smislu članka 272. UFEU-a, u kojima se od Općeg suda najčešće samo zahtijeva da na meritum spora primijeni nacionalno pravo na koje upućuje arbitražna klauzula. Ako je Opći sud dužan primijeniti pravo Unije na meritum spora, trebalo bi dopustiti žalbe protiv odluka Općeg suda donesenih u odnosu na takve sporove ako se njima otvaraju pitanja važna za jedinstvo, dosljednost ili razvoj prava Unije.
- (25) Člankom 23. Statuta Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj središnjoj banci daje se pravo podnošenja podnesaka ili pisanih očitovanja Sudu ako su donijeli akt čija je valjanost ili tumačenje predmet spora. Međutim, Sud je u svojoj sudskoj praksi već priznao Europskom parlamentu i Europskoj središnjoj banci mogućnost da sudjeluju u postupcima koji se odnose na druge zahtjeve za odlučivanje o prethodnom pitanju kada su imali poseban interes za pitanja koja je postavio nacionalni sud.
- (26) Članak 23. Statuta trebalo bi stoga izmijeniti kako bi se predvidjelo da se sve odluke suda države članice kojima se upućuju predmeti Sudu priopćuju Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj središnjoj banci kako bi mogli ocijeniti imaju li takav poseban interes za predmet i odlučiti žele li ostvariti svoje pravo na podnošenje podnesaka ili pisanih očitovanja. Takvom izmjenom ne bi se trebalo dovoditi u pitanje pravo drugih institucija, tijela, ureda ili agencija na podnošenje podnesaka ili pisanih očitovanja ako su donijeli akt čija je valjanost ili tumačenje predmet spora.
- (27) Ovom se Uredbom pokreće značajna promjena pravosudnog okvira Unije i stoga bi se njezina provedba trebala pomno pratiti. U tu bi svrhu Sud trebao Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji pravovremeno podnijeti izvješće o prijenosu na Opći sud nadležnosti za odlučivanje o prethodnim pitanjima u posebnim područjima i o proširenju mehanizma prethodnog dopuštenja žalbi. Sud bi osobito trebao pružiti informacije na temelju kojih se može ocijeniti doseg ostvarivanja utvrđenih ciljeva uzimajući u obzir brzinu rješavanja predmeta i učinkovitost u razmatranju najsloženijih ili najosjetljivijih žalbi i zahtjeva za odlučivanje o prethodnim pitanjima.
- (28) Europski parlament i Sud razvili su konstruktivan dijalog o funkcioniranju pravosudnog sustava Unije, koji se pokazao posebno korisnim u kontekstu sadašnje reforme. Taj dijalog, u koji se mogu pozvati stručnjaci kad god je to primjereno, trebao bi se odvijati na godišnjoj osnovi na strukturiran način, uz dužno poštovanje uloge i nadležnosti svake institucije, kako bi se raspravilo o provedbi reforme Statuta uvedene ovom Uredbom i kako bi se razmotrila daljnja poboljšanja.

- (29) Javno savjetovanje i savjetovanje s dionicima ključno je za donošenje dobro razmotrenih odluka i poboljšanje kvalitete izrade zakonodavstva. Prije donošenja zahtjeva ili prijedloga za izmjenu odredaba Protokola br. 3 o Statutu na temelju članka 281. UFEU-a, Sud ili Komisija trebali bi provesti javna savjetovanja na otvoren i transparentan način, osiguravajući da načini i rokovi tih javnih savjetovanja omogućuju najšire moguće sudjelovanje. Rezultate javnih savjetovanja i savjetovanja s dionicima trebalo bi bez odgode priopćiti Komisiji ili Sudu, ovisno o situaciji, kao i Europskom parlamentu i Vijeću te ih objaviti.
- (30) Protokol br. 3 o Statutu Suda Europske unije trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Protokol br. 3 o Statutu Suda Europske unije („Statut”) mijenja se kako slijedi:

1. članak 23. mijenja se kako slijedi:

- (a) prvi i drugi stavak zamjenjuju se sljedećim:

„U predmetima iz članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, sud države članice koji suspendira postupak i uputi predmet Sudu obavješćuje Sud o svojoj odluci. Tajnik Suda o navedenoj odluci obavješćuje stranke, države članice, Europski parlament, Vijeće, Komisiju i Europsku središnju banku kao i instituciju, tijelo, ured ili agenciju Unije koja je donijela akt čija je valjanost ili tumačenje predmet spora.

U roku od dva mjeseca od te obavijesti stranke, države članice, Komisija i, ako smatraju da imaju poseban interes za pitanja postavljena u zahtjevu za odlučivanje o prethodnom pitanju, Europski parlament, Vijeće i Europska središnja banka imaju pravo Sudu podnositi podneske ili pisana očitovanja. Prema potrebi, institucija, tijelo, ured ili agencija koja je donijela akt čija je valjanost ili tumačenje predmet spora također ima pravo podnositi podneske ili pisana očitovanja.”;

- (b) dodaje se sljedeći stavak:

„Podnesci ili pisana očitovanja koja je podnijela zainteresirana osoba u skladu s ovim člankom objavljuju se na internetskoj stranici Suda Europske unije u razumnom roku nakon okončanja predmeta, osim ako ta osoba uloži prigovor na objavu vlastitih pisanih podnesaka.”;

2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 49.a

Općem sudu u postupanju sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju koji su mu proslijeđeni u skladu s člankom 50.b pomaže jedan ili više nezavisnih odvjetnika.

Suci Općeg suda iz vlastitih redova biraju, u skladu s Poslovníkom Općeg suda, članove koji obavljaju dužnosti nezavisnog odvjetnika. U razdoblju u kojem ti članovi obavljaju dužnosti nezavisnog odvjetnika, oni ne zasjedaju kao suci u predmetima povodom zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju.

Za svaki zahtjev za odlučivanje o prethodnom pitanju nezavisni odvjetnik bira se iz redova sudaca izabranih za obavljanje te dužnosti koji pripadaju vijeću različitom od vijeća kojem je dodijeljen predmetni zahtjev.

Suci izabrani za obavljanje dužnosti iz drugog stavka biraju se na razdoblje od tri godine. Mogu biti ponovno izabrani jednom.”;

3. članak 50. mijenja se kako slijedi:

- (a) drugi i treći stavak zamjenjuju se sljedećim:

„Opći sud također može zasjedati u velikom vijeću, u vijeću srednje veličine koje je između sudskog vijeća od pet sudaca i velikog vijeća, ili kao sudac pojedinaac.

Poslovníkom se određuje sastav vijeća te okolnosti i uvjeti pod kojima Opći sud zasjeda u svojim različitim sastavima.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Nakon što je pred njim pokrenut postupak na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Opći sud zasjeda u vijeću srednje veličine kada to zatraži država članica ili institucija Unije kao stranka u postupku.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 50.b

Opći sud nadležan je za provođenje postupka i odlučivanje o zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju koji su upućeni na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i obuhvaćeni isključivo jednim od sljedećih posebnih područja, ili više njih:

- (a) zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost,
- (b) trošarine,
- (c) Carinski zakonik,
- (d) razvrstavanje robe u carinsku tarifu na temelju kombinirane nomenklature,
- (e) odšteta i pomoć putnicima u slučaju uskraćenog ukrajca ili kašnjenja ili otkazivanja usluga prijevoza,
- (f) sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

Ne dovodeći u pitanje prvi stavak, Sud zadržava nadležnost za provođenje postupka i odlučivanje o zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju iz kojih proizlaze neovisna pitanja tumačenja primarnog prava, međunarodnog javnog prava, općih načela prava Unije ili Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

Svaki zahtjev za odlučivanje o prethodnom pitanju upućen na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije podnosi se Sudu. Nakon što Sud u skladu s detaljnim pravilima utvrđenima u svojem Poslovniku u što kraćem roku provjeri je li zahtjev za odlučivanjem o prethodnom pitanju obuhvaćen isključivo jednim ili više područja na koja se upućuje u prvom stavku ovog članka, Sud taj zahtjev proslijeđuje Općem sudu.

Zahtjevi za odlučivanje o prethodnom pitanju povodom kojih Opći sud provodi postupak i odlučuje na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije dodjeljuju se vijećima koja su u tu svrhu određena u skladu s detaljnim pravilima utvrđenima u njegovu Poslovniku.”;

5. u članku 54. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako Opći sud utvrdi da nije nadležan provoditi postupak i odlučivati o tužbi ili o zahtjevu za odlučivanje o prethodnom pitanju koji je u nadležnosti Suda, upućuje taj predmet ili zahtjev Sudu. Isto tako, ako Sud utvrdi da je predmet ili zahtjev za odlučivanje o prethodnom pitanju u nadležnosti Općeg suda, upućuje taj predmet ili zahtjev Općem sudu, koji se tada ne smije oglasiti nenadležnim.”;

6. članak 58.a, zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 58.a

Osim ako Sud prethodno odluči da je treba dopustiti, nije dopuštena žalba protiv odluke Općeg suda koja se odnosi na odluku neovisnog žalbenog vijeća jednog od sljedećih tijela, ureda i agencija Unije:

- (a) Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo,
- (b) Ured Zajednice za biljne sorte,
- (c) Europska agencija za kemikalije,
- (d) Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa
- (e) Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatore,
- (f) Jedinstveni sanacijski odbor,
- (g) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo,
- (h) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala,
- (i) Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje,
- (j) Agencija Europske unije za željeznice.

Postupak iz prvog stavka primjenjuje se i na žalbe podnesene protiv:

- (a) odluka Općeg suda koje se odnose na odluku neovisnog žalbenog vijeća uspostavljenog nakon 1. svibnja 2019. u okviru bilo kojeg drugog tijela, ureda ili agencije Unije, pred kojim se mora pokrenuti postupak prije nego što se može pokrenuti postupak pred Općim sudom,
- (b) odluka Općeg suda o izvršenju ugovora koji sadržava arbitražnu klauzulu u smislu članka 272. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Žalba se dopušta, u cijelosti ili djelomično, u skladu s detaljnim pravilima utvrđenima u Poslovniku, ako otvara važno pitanje za jedinstvo, dosljednost ili razvoj prava Unije.

Odluka o tome treba li dopustiti žalbu mora biti obrazložena te se ona objavljuje.”;

7. u glavu V. Statuta umeće se sljedeći članak:

„Članak 62.d

Prije podnošenja zahtjeva ili prijedloga za izmjenu ovog Statuta, Sud ili Komisija, ovisno o slučaju, provode opsežna savjetovanja.”.

Članak 2.

1. Sud provodi postupak povodom zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju koji su upućeni na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i u tijeku su pred Sudom prvog dana mjeseca koji slijedi nakon datuma stupanja na snagu ove uredbe.
2. Žalbe protiv odluka Općeg suda koje se odnose na odluku žalbenog vijeća jednog od tijela, ureda ili agencija Unije iz članka 58.a prvog stavka točaka od (e) do (j) Statuta i protiv odluka iz članka 58.a drugog stavka točke (b) Statuta o kojima Sud vodi postupak na dan stupanja na snagu ove Uredbe, nisu obuhvaćene mehanizmom prethodnog dopuštenja žalbi.

Članak 3.

1. Sud do 2. rujna 2025. objavljuje i redovito ažurira popis primjera primjene članka 50.b Statuta.
2. Sud do 2. rujna 2028. Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji podnosi izvješće o provedbi reforme Statuta uvedene ovom Uredbom.

U tom izvješću Sud navodi barem sljedeće:

- (a) broj zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju zaprimljenih na temelju članka 267. UFEU-a,
- (b) broj zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju u svakom od posebnih područja iz članka 50.b prvog stavka Statuta,
- (c) broj zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju koje je razmotrio Opći sud i posebna područja iz članka 50.b prvog stavka Statuta na koja se odnose te, prema potrebi, broj predmeta koje je Opći sud uputio Sudu kao i broj odluka Općeg suda koje su podvrgnute postupku preispitivanja iz članka 62. Statuta,
- (d) broj i prirodu zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju koji, unatoč činjenici da je pravni okvir glavnog postupka bio obuhvaćen jednim ili više posebnih područja iz članka 50.b prvog stavka Statuta, nisu proslijeđeni Općem sudu,
- (e) prosječno trajanje postupanja sa zahtjevima za odlučivanje o prethodnom pitanju na temelju članka 50.b Statuta na Sudu i Općem sudu, prosječno trajanje postupka provjere iz članka 50.b trećeg stavka ovog Statuta i prosječno trajanje postupka preispitivanja iz članka 62. Statuta,
- (f) broj i prirodu predmeta na koje je primijenjen mehanizam prethodnog dopuštenja žalbi,
- (g) informacije na temelju kojih se može ocijeniti doseg ostvarenje ciljeva utvrđenih ovom Uredbom uzimajući u obzir brzinu rješavanja predmeta i učinkovitost u razmatranju najsofisticiranih ili najosjetljivijih žalbi i zahtjeva za odlučivanje o prethodnom pitanju, posebno pojačanjem komunikacije sa sudovima koji su uputili zahtjeve u okviru članka 101. Poslovnika Suda,

(h) informacije o primjeni članka 23. petog stavka Statuta, osobito o objavljenim pisanim podnescima i iznesenim prigovorima.

Izvješću se, prema potrebi, prilaže zahtjev za zakonodavni akt o izmjeni Statuta, osobito radi izmjene popisa posebnih područja iz članka 50.b prvog stavka Statuta.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon datuma njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. travnja 2024.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednica

V. DE BUE